

תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023 - 2024 -

תיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, לתקן את החלטת ממשלה מספר 462 מיום 20.4.23 בנושא " תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023 – 2024 ותיקון החלטות ממשלה " (להלן – החלטה 462) , כדלהלן :

1. סעיף קטן 3.10 יימחק ובמקומו יבוא :

" ז. לסייע למועצות האזוריות חוף אשקלון, שדות נגב, אשכול ושער הנגב – ברכישת אוטובוסים מאופסי פליטות להסעת תלמידים, ככל והן זכו בקבלת מימון במסגרת קול קורא של משרד החינוך בנושא "תקצוב רכישת אוטובוסים להסעות תלמידים במועצות האזוריות", בסכום נוסף של עד 470,000 לכל מועצה אזורית, עבור שני אוטובוסים מאופסי פליטות לכל המועצה. "

2. אחרי סעיף קטן 3.10 י"ב יבוא :

" יג. הממשלה מנחה את המשרד להגנת הסביבה לפנות להנהלת הקרן לשמירת הניקיון בבקשה להעניק למועצה אזורית אשכול, רשת ביטחון כלכלית שתגן על פעילות הטיפול בפסולת האורגנית על ידי מפעל הטיפול בפסולת אורגנית העתיד לקום באתר דיה, על ידי המועצה האזורית אשכול. הכל לתקופה, בהיקף ובתנאים שיקבעו בהנהלת הקרן.

"

דברי הסבר

עניינה של החלטה זאת בהוספה/תיקון של סעיפים בהחלטת ממשלה מספר 462 מיום 20.4.23 בנושא " תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023 – 2024 ותיקון החלטות ממשלה " (להלן – החלטת הממשלה) , שהמשרד להגנת הסביבה אמון על ביצועם, כדלהלן.

1. אוטובוסים מאופסי פליטות - לאחר שהתקבלה החלטת הממשלה , המשרד החל בקידום יישום סעיף 3.10 ז שלה, שעניינה סיוע למועצות האזוריות הרלוונטיות בנושא אוטובוסים. לאחר בחינת הנושא, החליטו גורמי המקצוע במשרד, שיהיה נכון ליישם את הפרויקט לטובת סיוע ברכישת אוטובוסים להסעת תלמידים דווקא. כמו כן, מבקש המשרד לצמצם את סך היקף הסיוע בנושא זה. משרד החינוך פרסם קול קורא לסיוע במימון ברכישת אוטובוסים להסעות תלמידים לכלל המועצות האזוריות בישראל. כחלק מקול קורא זה ניתנת האפשרות למועצת האזוריות לרכוש אוטובוסים מאופסי פליטות, כאשר מי שרוכש אוטובוסים מסוג זה מקבל גם מימון מהקרן הניקיון עבור כל אוטובוס מאופסי פליטות שנרכש.

המשרד מבקש לתקן את סעיף 3.10 ז בהחלטת הממשלה באופן, שהמועצות האזוריות, נשוא החלטת הממשלה, שזכו לתמיכה במסגרת קול הקורא של משרד החינוך, תזכנה בסיוע נוסף, על הסכום שהקרן הניקיון נותנת לכולם כאמור לעיל, בסכום של עד 470,000 לכל מועצה אזורית, עבור רכישה של עד שני אוטובוסים מאופסי פליטות לכל מועצה.

יצוין כי לפי התיקון המוצע, הסכום המקסימלי לארבעת המועצות האזוריות ירד מ 4 מלש"ח, כמצוין בסעיף 3.10 ז בהחלטת הממשלה בנוסחה הנוכחי, ל - 1.880 מלש"ח. שינוי זה מתבצע לאחר תהליך שביצע המשרד עם המועצות הרלוונטיות לאורך התקופה וניתוח הרצונות והיכולות שלהן לרכוש אוטובוסים מאופסי פליטה והוא מתואם עם אותן מועצות אזוריות.

בכוונת המשרד להגנת הסביבה להוציא התחייבויות כספיות לרשויות המקומיות הרלוונטיות לפני תום שנת 2024. הרשויות המקומיות הרלוונטיות מוכנות עם ההזמנות לרכש האוטובוסים כך שהפרייקט יוכל לצאת לפועל באופן מיידי.

2. המועצה האזורית אשכול, מקדמת בשטחה את הקמתו של אתר – מתקן דיה. המתקן צפוי לטפל בכ-200,000 טונות בשנה של פסולת אורגנית עירונית, פסולת גזם, ובוצת מט"שים. הקמת המתקן בפועל צפויה להתחיל במהלך שנה זו (שנת 2024). במתקן צפויים להיקלט פסולות אורגניות, אשר באמצעות תהליך של עיכול אנארובי (פירוק חיידיקי בתנאים נטולי חמצן) יפורקו לגז מתאן אשר ממנו ייוצר חשמל באמצעות חמישה גנרטורים. בסוף תהליך העיכול תתקיים קומפוסטציה, ובסופה יוטמנו שאריות החומר האורגני. תהליך הטיפול צפוי לצמצם את היקפי ההטמנה של הפסולת באופן משמעותי,

ובשיעור של עשרות אחוזים לכל טון ביחס למצב שבו הפסולת אינה מטופלת, ובנוסף – התהליך יפחית באופן משמעותי ביותר את פליטות גזי החממה אשר נגרמים מפסולת בזכות השימוש בגז המתאן לייצור חשמל. ההכנסות של המתקן תתחלקנה להכנסות מקליטת פסולת (דמי שער), ומייצור חשמל, כשישה מגה וואט אשר צפויים להיות מיוצרים מביוגז, וכ-1.6 מגה וואט סולארי אשר ייוצרו מפאנלים שיוצבו על גגות המתקנים באתר.

בהמשך לאמור בסעיפים 23(ב) להחלטת ממשלה 4328 בנושא " חיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2019 – 2020 ותיקון החלטות ממשלה" מיום 2.12.2018 ו- 49 ב. להחלטת הממשלה 566 בנושא " תכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה" מיום 22.11.2020, הקצתה עד היום הקרן לשמירת הניקיון, למועצה אזורית אשכול סכום של עד 160,500,000 ₪ (כולל מע"מ) המהווים עד 60% מעלויות ההקמה, לשם הקמת מתקן הטיפול, וסכום נוסף של עד 140,000,000 ₪ (כולל מע"מ) לטובת סיוע בתפעול השוטף של המתקן האמור. הפרוייקט בכללותו מוסדר, בין היתר, גם במסגרת מסמך הבנות שבין החשב הכללי, המשרד להגנת הסביבה והמועצה האזורית מיום 2.11.2022.

עלות ההקמה של המתקן מוערכת בלמעלה מ-500 מליון ₪. הקמתו מצריכה גיוס הון ומתן הלוואות, לשם כך נדרש מאזן כלכלי חיובי לאורך שנים. בשל העלויות הנמוכות של הטמנת פסולת בישראל – החלופה של טיפול בפסולת במתקנים דוגמת דיה, דורשת עדיין את תמיכת המדינה עד לאסדרה כוללת של עלויות הטיפול בפסולת.

כאמור מתקן הטיפול בחומר אורגני בחבל אשכול הוא מהראשונים בארץ מסוגו. על מנת לכסות התייקרויות יידרש המתקן להעלות את דמי הכניסה לטיפול בפסולת עובדה אשר תעמיד אותו בתחרות מול מתקנים המטפלים בפסולת בשיטה נחותה וזולה יותר. לפיכך, המשרד להגנת הסביבה מעוניין לבקש מהנהלת הקרן לשמירת הניקיון לתת למועצה רשת בטחון כלכלית אשר תגן עליה במקרה שתיווצר תחרות אשר תחייב את המפעיל להוריד את דמי הכניסה כדי להתחרות בשוק וכתוצאה מכך ייווצר תזרים שלילי למתקן. רשת הבטחון תהיה מוגבלת בזמן ובתקציב, בהתאם לשתחיליט בעניין הנהלת הקרן לשמירת הניקיון.

יובהר, כי המתקן בדיה הוא המתקן היחיד לטיפול בפסולת עירונית שמוקם בהתאם להחלטות ממשלה 4328 ו-566, כחלק מהעדיפות הלאומית שניתנה לאזור זה. מיקום המתקן באתר דיה נקבע בהסכמה של חמשת הרשויות המקומיות בעוטף עזה בחודש נובמבר 2020. כמו כן יובהר כי יישום סעיף זה יאפשר החלטה עד מתן רשת הבטחון עוד לפני תום שנת 2024 וזאת בהתאם לסיכום מול החשב הכללי, אגף התקציבים והמשרד להגנת הסביבה. יתר על כן למתקן מלוא ההיתרים והאישורים הנדרשים להקמה (כולל תב"ע בתוקף והיתר בנייה) ובנייתו צפויה להתחיל תוך מספר חודשים מיום קבלת רשת הבטחון.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

מקורם של כלל התוספות התקציביות נשוא החלטה זו בקרן לשמירת הניקיון.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השלכות על מצבת כח האדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

עמדת שר האוצר – מאשר

עמדת שר החינוך – מאשר

עמדת ראש הממשלה – מאשר

עמדת השר האחראי על תקומה – מאשר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 462 מיום 20.4.23 בנושא " תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023 – 2024 ותיקון החלטות ממשלה "

החלטת ממשלה 4328 מיום 2.12.2018 בנושא " חיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2019 – 2020 ותיקון החלטות ממשלה "

החלטת הממשלה 566 מיום 22.11.2020 בנושא " תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2021-2022 ותיקון החלטות ממשלה "

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתה של היועצת המשפטית (בפועל) של המשרד יוזמת ההצעה מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: שינוי

סיווג משני: חברה וכלכלה

מוגש על ידי השרה להגנת הסביבה

י"ב בכסלו התשפ"ה

13 בדצמבר 2024

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

עניינה של החלטה זאת בהוספה/תיקון של סעיפים בהחלטת ממשלה מספר 462 מיום 20.4.23 בנושא "תוכנית לחיזוק החוסן האזרחי בשדרות וביישובי "עוטף רצועת עזה" לשנים 2023 - 2024 ותיקון החלטות ממשלה" (להלן- החלטת ממשלה 462), שהמשרד להגנת הסביבה אמון על ביצועם.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

עניינה של הצעת המחליטים בשני עניינים:

1. תיקון סעיף 3.10 בנושא סיוע למועצות האזוריות הרלוונטיות במימון רכישת אוטובוסים מאופסי פליטות כמפורט בדברי ההסבר.
2. הוספת סעיף שיאפשר הענקת רשת ביטחון כלכלית בנוגע למתקן לטיפול בפסולת אורגנית שעתיד לקום באתר דיה על ידי המועצה האזורית אשכול כמפורט בדברי ההסבר.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לעניין הוספת סעיף שיאפשר הענקת רשת ביטחון כלכלית בנוגע למתקן לטיפול בפסולת אורגנית שעתיד לקום באתר דיה (להלן - מתקן דיה) - החלטת הממשלה 462 נותנת עדיפות לאומית לאזור "עוטף עזה" כהגדרתו בהחלטת הממשלה לשנים 2023-2024.

במסגרת סעיף 3.9א. בהחלטת ממשלה 462 החליטה הממשלה להאריך עד לסוף שנת 2026 את תוקפם של סעיפי המשרד להגנת הסביבה שבהחלטות הממשלה הקודמות בנושא חיזוק החוסן האזרחי בעוטף עזה (החלטה מס' 4328 מיום 2.12.2018 והחלטה מס' 566 מיום 22.11.2020). עם זאת, תוקפם של סעיפי המשרד להגנת הסביבה בהחלטת ממשלה 462 עצמה, כמו גם קביעת אזור עוטף עזה כבעל עדיפות לאומית, נכון לעתה, הוא רק עד לסוף שנת 2024.

מלחמת חרבות ברזל המתחוללת בארץ מאז 7.10.23 ואשר השפיעה על אזור עוטף עזה במיוחד גרמה לעיכובים בביצוע הפרויקטים השונים, בין היתר בהקמת מתקן דיה.

בהעדר החלטת ממשלה חדשה נכון להיום אשר תמשיך לתת עדיפות לאומית לאזור עוטף עזה החל מתחילת ינואר 2025; לאור החשיבות לאזור ולתושביו כי יבוצעו הפרויקטים ובכלל זה הפרויקט להקמת מתקן דיה, עליהם החליטה הממשלה במסגרת החלטה 462 והחלטות הממשלה הקודמות לה; לאור העובדה כי מתקן דיה הינו פרויקט תשתיתי מתמשך אשר נכלל בסעיפים בהחלטות ממשלה קודמות בנושא עוטף עזה, כאמור לעיל, שתוקפן נקבע עד לסוף שנת 2026; לאור העובדה שהמבוקש בהצעה נדרש על מנת להביא את הפרויקט לכלל הגשמה וסיום; ולאור העובדה שההחלטה על מתן רשת הביטחון צפויה להתקבל על ידי הקרן לשמירת הניקיון עד סוף שנת 2024, ככל שהצעת המחליטים תאושר - לדעתנו ניתן לאשר מבחינה משפטית את המבוקש, למרות הקושי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

«כותרת תחתונה»

«נוסח מתוקן»

יעוץ משפטי של משרד האוצר - הערותיו הוטמעו בנוסח

יעוץ משפטי של משרד החינוך - לא היו הערות לנוסח

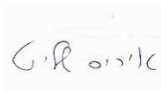
יעוץ משפטי של משרד ראש הממשלה - הערותיו הוטמעו בנוסח

יעוץ משפטי מנהלת תקומה - לא היו הערות לנוסח

משרד המשפטים - אישר ההצעה לאחר הטמעת הערותיו

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה.

14/12/24 איריס שליט יועצת משפטית (בפועל)

_____	_____	_____	_____
תאריך	שם	תפקיד	חתימה

[Click here to enter text.](#)